

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

Regulace pachových látek v ovzduší

Dotazník pro krajské úřady a MHMP

1. Stanovil Váš úřad alespoň jednou za dobu účinnosti současného zákona o ochraně ovzduší (tj. od roku 2012 do současnosti) v povolení provozu stacionárního zdroje nebo v rámci integrovaného povolení specifický limit pro látky obtěžující zápachem?

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

- ☒ Ano → prosíme o zaslání kopií vydaných povolení na podatelnu veřejného ochránce práv ke spisové značce SZD 19/2021
- ☐ Ne

2. V kolika případech od roku 2012 do současnosti Váš úřad stanovil specifický limit pro látky obtěžující zápachem?

	Počet případů
Stanovení limitu v rámci povolení provozu stacionárního zdroje	1
Stanovení limitu v rámci integrovaného povolení	0

3. Jakým způsobem Váš úřad specifický limit stanovil?

Můžete označit více možností.

- ☒ Evropskou pachovou jednotkou
☐ Jiným způsobem

4. Kolikrát Váš úřad za poslední tři roky (tj. od začátku roku 2019 do současnosti) vydával povolení pro provoz, který byl nebo mohl být zdrojem zápachu?

Uved'te prosím celkový počet všech případů za celé sledované období. Pokud nemáte k dispozici přesné údaje, počet případů alespoň odhadněte.

Jeden provoz počítejte pouze jednou, i kdybyste k němu ve sledovaném období vydávali vícero povolení.

- ☐ do 10 případů
☒ 11 - 50 případů
☐ 51 - 100 případů
☐ 101 - 200 případů
☐ více než 200 případů

5. Obdržel Váš úřad v posledních třech letech (tj. od začátku roku 2019 do současnosti) alespoň jednu stížnost na provoz, který obtěžuje své okolí zápachem?

- ☒ Ano
☐ Ne

6. Uved'te prosím celkový počet těchto stížností. Pokud nemáte k dispozici přesné údaje, počet případů prosím alespoň odhadněte a informaci o tom, že jde o odhad, uveďte do závorky.

Např. 50 (odhad).

do 10 případů (stížnosti jsou z pravidla směřovány na ČIŽP)

7. Vedla některá ze stížností obdržených v posledních třech letech (tj. od začátku roku 2019 do současnosti) ke změně v povolení provozu stacionárního zdroje či změně v integrovaném povolení?

- ☒ Ano
☐ Ne

8. Popište prosím tento případ nebo případy podrobněji. **Prosíme také o zaslání kopie/kopíí vydaných rozhodnutí na podatelnu veřejného ochránce práv ke spisové značce SZD 19/2021.**

Jedná se o provoz bývalé bioplynové stanice zpracovávající odpady. Stížnosti na tento provoz byly z valné většiny před rokem 2019, nicméně rozhodnutí o změně povolení provozu bylo vydáno v roce 2019. Šlo o BPS "garážového" typu (suchý proces). Reaktory, hygienizace, vybalovací linka a prostor pro manipulaci s odpady byly umístěny v uzavřené hale s odsáváním veškeré znečištěné vzdušiny do vnějšího prostředí přes biofiltry. Příčinou epizod zápachu byla z počátku podceněná kapacita biofiltrů a patrně také jejich provoz. Dále bylo zjištěno, že absence některých vysokosušinových vstupů (siláž), kterých byl nedostatek v důsledku sucha, naruší celý proces výroby bioplynu a výrazně ovlivní zejména pH odsávané vzdušiny, která následně může poškodit řádnou funkci biofiltru. V rámci změny byl aktualizován provozní řád, byla řešena pravidla pro otevírání vrat haly (správná funkce vzduchotechniky), vstupy a manipulace s nimi a také řádný provoz biofiltrů (vlhčení). Dále byla stanovena povinnost ověřovat řádnou funkčnost biofiltru měřením účinnosti (stanovení pachových jednotek na vstupu a na výstupu) dvakrát ročně.

Podle našich informací stížnosti na zápach ustaly.

Nyní byl provoz BPS výrazně utlumen, prostory jsou využívány pro provoz kompostárny a BPS bude v menším rozsahu provozována v mokřém režimu (uzavřený reaktor s kontinuálním dávkováním tekutého substrátu). Provoz kompostárny je rovněž odsáván do biofiltrů (poslední měření účinnosti, vykazuje mnohem vyšší hodnoty před i za biofiltrem, což je při nejmenším překvapivé - provozovatel na poslední měření zareagoval výměnou náplně biofiltru, o stížnostech na zápach v průběhu provozu kompostárny nemáme žádné informace.

9. Nachází se ve Vašem kraji provoz, který je dlouhodobě problematický z hlediska obtěžování zápachem (tj. obdrželi jste na něj mnoho stížností, ale zápach se stále nedaří regulovat)?

- ☒ Ano
☐ Ne

10. Uveďte prosím název provozu a případné další podrobnosti k případu: stručný popis toho, jak kauzu úřad doposud řešil a zda se věc někam posunula (např. došlo ke změně v povolení provozu). Pokud je ve Vašem kraji takových „významně obtěžujících“ provozů více, informujte prosím o každém z nich.

Jde o provoz zemědělské bioplynové stanice - Bioplynová stanice MERYDEN, Herálec. Krajský úřad tuto kauzu řešil změnou povolení provozu, došlo k zavedení různých opatření, nicméně provoz je stále s různými časovými odstupy předmětem stížností. Většinou jsou stížnosti směřovány k zápachu siláže ze silážních žlabů umístěných nejbližší resortu (hotelu) společnosti Malý zámeček, s.r.o. Dle názoru krajského úřadu bylo v tomto případě hrubě podceněno územní plánování (plochy pro zemědělskou výrobu by měly mít od ploch pro obytnou zástavbu mnohem větší odstup). Pro dokreslení situace ještě doplníme, že v sousedství provozu BPS probíhá další výstavba rodinných domů.

Druhý případ, kde se dlouhodobě objevují stížnosti je provoz lisovny plastů Ve Velkém Meziříčí. Změna rozhodnutí byla vydána v roce 2019. Při výrobě je používána technologie přímého lisování a vstřikování. Pro výrobu termosetů se používá především kompozitní materiál na bázi nenasycené polyesterové pryskyřice s obsahem styrenu a dále granulované termosety bez obsahu styrenu. Roční maximální spotřeba vstupního materiálu je 350 t/rok. Centrální odsávání technologie lisování termosetů je zaústěno do biofiltru umístěného na dvoře areálu provozovny. Průchodem vzdušiny přes biologicky aktivní náplň biofiltru dochází k biodegradaci, resp. snížení emisí organických látek (styrenu). Ani při opakovaných kontrolách ČIŽP ani při místním šetření krajského úřadu nebylo zjištěno nesprávné fungování biofiltru, technologická nekázeň, nebo jiná závada, která by mohla způsobovat obtěžování zápachem.

11. Ochránci je z úřední činnosti známo, že postup dle přílohy č. 17 vyhlášky o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování je v praxi využíván zřídka (těchto případů je málo). Do jaké míry se Váš úřad na základě své zkušenosti ztotožňuje s tímto zjištěním?

Vyhláška MŽP č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

- ☒ Rozhodně ano
- ☐ Spíše ano
- ☐ Spíše ne
- ☐ Rozhodně ne

12. Co je podle Vašeho úřadu příčinou toho, že se postup dle přílohy č. 17 vyhlášky o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování v praxi příliš nevyužívá?

Můžete označit více možností.

- ☐ V našem kraji je provozů obtěžujících zápachem málo (nebo nejsou žádné)
- ☐ Špatně nastavená legislativa
- ☐ Chybějící metodická pomoc ze strany MŽP
- ☐ Limity není potřeba stanovovat, protože zápach lze regulovat i jinými opatřeními
- ☐ Faktická nemožnost nastavení spravedlivých pachových limitů
- ☐ Faktická nemožnost kontroly dodržování případných pachových limitů
- ☒ Jiné

12c. V čem spočívá jiná příčina toho, že se postup dle přílohy č. 17 vyhlášky o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování v praxi příliš nevyužívá?

V našem kraji dochází k obtěžování zápachem ze zdrojů, u kterých nelze odvádět znečišťující látky definovaným výduchem (zemědělské provoz, vzduchotechnika zakončená biofiltrem) a dále se jedná o zápach, u kterého nelze jednoznačně určit, která jeho složka je nositelem zápachu, tak aby bylo možné stanovit limit konkrétně pro tuto látku (škodlivinu) - lze to např. pokud je nositelem zápachu styren, problém je pokud se jedná o zápach ze střediska chovu hospodářských zvířat. Použití pachových jednotek se nám ze zkušeností, které máme, např. i z měření účinností biofiltrů, jeví poměrně nespolehlivé. Za účinnější a podstatnější považujeme řádné dodržování technologických postupů, případně zavedení účinných opatření, ale zejména řádné územní plánování a dodržování odstupových vzdáleností u provozů, které jsou vždy zdrojem zápachu, i pokud jsou provozovány na nejvyšší technologické úrovni a s využitím všech poznatků (zemědělské provoz).

13. Jak hodnotí Váš úřad právní úpravu v oblasti regulace pachových látek (v souhrnu, tj. nikoliv pouze úpravu specifických limitů pro látky obtěžující zápachem, ale též jednotlivá dílčí opatření, která mohou vést k omezení zápachu)?

	Rozhodně souhlasím	Spíše souhlasím	Ani souhlasím, ani nesouhlasím	Spíše nesouhlasím	Rozhodně nesouhlasím
Právní úprava je nedostačující	☐	☒	☐	☐	☐
Právní úprava je příliš složitá a obtížně aplikovatelná	☐	☐	☐	☒	☐

14. Bylo by podle Vašeho úřadu vhodné provést v oblasti regulace pachových látek legislativní změnu?

- ☒ Rozhodně ano
- ☐ Spíše ano
- ☐ Spíše ne
- ☐ Rozhodně ne

15. Jak by se Váš úřad stavěl k metodické pomůcce pro regulaci pachových látek, kterou by zpracovalo MŽP?

- ☒ Rozhodně bychom ji přivítali
- ☐ Spíše bychom ji přivítali
- ☐ Spíše bychom ji nepřivítali
- ☐ Rozhodně bychom ji nepřivítali

16. Máte k tématu regulace pachových látek v ovzduší nějaký komentář či návrh?

Problematika pachových látek, zejména z pohledu vzniku obtěžování by měla být primárně řešena na úrovni územního plánování. Vhodné by byly spolehlivé nástroje pro modelování dopadu zdroje zápachu do území. Domníváme se, že je třeba dbát, ale také na ochranu provozovatelů zdrojů, často problémy vyplývají spíše z toho, že se obytná zástavba přiblíží stávajícím provozům.

17. Uveďte prosím název Vašeho úřadu.

Krajský úřad Kraje Vysočina

18. Uveďte prosím Vaše kontaktní údaje, pro případ, že bychom některé informace potřebovali upřesnit.

Jméno a příjmení:

Kateřina Žáková

Telefon:

564602515

E-mailová adresa:

zakova.k@kr-vysocina.cz

Contact

[Contact Form](#)

